

Yerel Yönetişimin ve Katılımcılığın Artırılmasında Kent Konseylerinin Önemi: İstanbul Kent Konseyi Örneği

Yeliz Karadeniz¹✉

Öz

Bu çalışma, yerel yönetişimde katılımcılığın artırılmasında kent konseylerinin oynadığı rolü, üstlendiği işlevleri ve yürüttüğü etkinlikleri İstanbul Kent Konseyi örneği üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Yönetişim kavramının yerel düzeyde uygulanışını irdeleyen araştırmada, kent konseylerinin yerel yönetim süreçlerine vatandaş katılımını teşvik eden bir platform olarak sunduğu fırsatlar ele alınmıştır. Çalışmada yöntem olarak literatür taraması ve içerik analizi kullanılmıştır. Literatür taramasında yönetişim ilkeleri, yerel yönetişim ve katılımcılığın önemi ile kent konseylerinin görevleri analiz edilmiştir. Alan araştırması kapsamında ise İstanbul Kent Konseyi'nin 2020-2023 faaliyet raporları ve gerçekleştirdiği projeler incelenmiştir. Bulgular, İstanbul Kent Konseyi'nin toplumsal çeşitliliği göz önünde bulundurarak farklı kesimlerin yerel yönetim süreçlerine katılımını artırmak için özellikle dezavantajlı gruplara yönelik önemli projeler yürüttüğünü ortaya koymaktadır. Bu projeler, kadınlar, gençler, çocuklar ve yaşlılar gibi grupların temsiliyi destekleyerek daha sürdürülebilir bir yönetim anlayışına katkı sağlamıştır. Katılımcılığın daha geniş kitlelere yayılması, etkinliğin artmasını sağlayacaktır. Kent konseyinin aldığı kararların uygulanmasında mevzuattan kaynaklı engeller ortaya çıkmaktadır. Bu engellerin kaldırılması, sürecin verimliliğini artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Yönetişim, Katılım, Kent Konseyi

JEL Kodları: D70, H70, H83

The Importance of City Councils in Increasing Local Governance and Participation: The Case of Istanbul City Council

Abstract

This study aims to examine the role, functions and activities of city councils in increasing participation in local governance through the example of Istanbul City Council. The study examines the application of the concept of governance at the local level and discusses the opportunities offered by city councils as a platform that encourages citizen participation in local governance processes. Literature review and content analysis were used as methods in the study. The literature review analyzed the principles of governance, the importance of local governance and participation, and the historical development, duties and functions of city councils. As part of the field research, the 2020-2023 activity reports and projects of the Istanbul City Council were analyzed. The findings reveal that the Istanbul City Council carries out important projects to increase the participation of different segments of society in local governance processes, taking into account social diversity. These projects have contributed to a more inclusive and sustainable governance approach by supporting the representation of various groups such as women, youth, children and the elderly. Expanding participation to wider audiences will increase effectiveness. Some problems arise in the implementation of decisions taken. Solving these problems will increase the efficiency of the process.

Keywords: Governance, Participation, City Council

JEL Codes: D70, H70, H83

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Akyazı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, ykaradeniz@subu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-0594-3054>

✉ **Sorumlu yazar / Corresponding author**, ykaradeniz@subu.edu.tr

Giriş

Yönetişim kavramı, 1989 yılında Dünya Bankası'nın *Sub-Saharan Africa: From Crisis to Sustainable Growth* (Afrika'nın Sahra Altı: Krizden Sürdürülebilir Büyümeye) başlıklı raporunda ilk kez kurumsal bir bağlamda kullanılmıştır. Bu raporda, Afrika ülkelerinin ekonomik kalkınmasının önündeki en büyük engellerden birinin *kötü yönetim* (bad governance) olduğu belirtilmiştir. Dünya Bankası, ekonomik reformların başarılı olabilmesi için sadece piyasa temelli politikaların değil, aynı zamanda *iyi yönetim* (good governance) ilkelerinin benimsenmesi gerektiğini vurgulamıştır.

21. yüzyıldaki yönetim kavramı, klasik yönetim anlayışının hiyerarşik, merkeziyetçi ve devlet odaklı yapısının eksiklerini kapatarak katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim modelini öne çıkarmaktadır. Klasik yönetim anlayışı, karar alma süreçlerinde genellikle bürokratik ve kapalı bir sistem benimserken, yönetim bu süreçleri çok aktörlü ve diyalog temelli hale getirerek vatandaş, sivil toplum ve özel sektörün karar mekanizmalarına dahil edilmesini sağlamaktadır. Ayrıca, klasik yönetimde hesap verebilirlik ve şeffaflık genellikle ihmal edilirken, yönetim bu eksiklikleri gidererek kamu yönetiminde denetim mekanizmalarını güçlendirmekte ve kamusal güveni artırmaktadır. Böylece, yönetim, modern kamu yönetiminin daha etkin, esnek ve katılımcı olmasını sağlayarak klasik yönetim anlayışının sınırlarını genişletmektedir. Bu bağlamda yönetim kavramı, yalnızca devletin birincil karar alıcı olduğu merkeziyetçi bir yaklaşımın ötesine geçerek, farklı aktörlerin iş birliğini ve katılımını temel alan bir yönetim modeli olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yönetişim, devlet, özel sektör ve sivil toplum arasında ortak amaçlar doğrultusunda kurulan bir dengeyi ifade ederken; yerel yönetim ise bu yaklaşımın daha küçük ölçeklerde, yerel düzeyde uygulanmasını sağlamaktadır. Yerel yönetim, toplumsal refahın artırılmasında vatandaşların ve yerel paydaşların aktif katılımını teşvik ederek, daha etkin ve sürdürülebilir bir yönetim anlayışı sunmayı hedeflemektedir (Cesur, 2018: 812). Yerel yönetim anlayışının önemli uygulama alanlarından biri de kent konseyleridir. Kent konseyleri, toplumun farklı kesimlerinin yerel karar alma süreçlerine aktif katılımını sağlayan, demokratik ve şeffaf bir platform olarak işlev görmektedir. Türkiye'de kent konseylerinin gelişimi, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2006 tarihli Kent Konseyi Yönetmeliği ile kurumsal bir çerçeveye kavuşmuştur. Bu bağlamda katılımcı demokrasinin yerel düzeyde somutlaştırılması hedeflenmiştir.

Bu çalışmada, içerik analizi tekniği gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi, yazılı, sözlü veya görsel materyallerin sistematik bir şekilde incelenerek anlamlı temalar, kategoriler ve örüntüler ortaya çıkarılmasını amaçlayan bir nitel araştırma yöntemidir. Kent konseylerinin yerel yönetimdeki rolü, işlevleri ve etkinlikleri İstanbul Kent Konseyi örneği üzerinden ele alınmıştır. İstanbul, hem demografik çeşitliliği hem de karmaşık kentsel yapısıyla, yerel yönetim mekanizmalarının önemini en fazla hissettirdiği şehirlerden biridir. İstanbul Kent Konseyi'nin kuruluş süreci, yapısı ve 2020-2023 yılları arasındaki faaliyetleri incelenerek, yerel yönetimdeki katkıları değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, çalışmanın amacı, kent konseylerinin katılımcılık ve yerel yönetim hedeflerine ulaşmada nasıl bir araç işlevi görebileceğini ortaya koymaktır. Özellikle İstanbul Kent Konseyi'nin katılımcı bütçe, kadın meclisi ve gençlik meclisi gibi uygulamaları, yerel yönetimlerde farklı toplumsal kesimlerin temsilini artırma çabalarını somut bir şekilde gözler önüne sermektedir.

1. Literatür Taraması

1.1. Yönetişim Kavramı ve İlkeleri

Yönetişim kavramı, geleneksel yönetim anlayışından farklı olarak, devlet, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının bir araya gelerek ortak amaçlar doğrultusunda iş birliği yapmalarını ifade eden bir kavramdır. Yönetişim, yalnızca devletin tek başına karar alıcı ve uygulayıcı bir yapı olarak hareket etmesinden ziyade, farklı aktörlerin katılımını ve ortak sorumluluk anlayışını öne çıkarmaktadır (Aydın, 2013: 38). Kavram, özellikle küreselleşme süreciyle birlikte, devletlerin karmaşık ve çok boyutlu sorunlara daha etkin çözümler üretebilmek adına diğer paydaşlarla iş birliği içinde hareket etme ihtiyacını doğurmuştur.

Yönetişim, genellikle katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik, etkinlik ve adalet gibi temel ilkeler üzerine inşa edilmektedir. Katılımcılık ilkesi, karar alma süreçlerine ilgili tüm paydaşların dahil edilmesini ve farklı görüşlerin dikkate alınmasını vurgulamaktadır. Bu ilke, demokratik değerlerin güçlenmesine ve bireylerin karar mekanizmalarına aktif katılımına olanak tanımaktadır. Şeffaflık, yönetim süreçlerinde bilgiye erişimin kolay ve açık bir şekilde sağlanması anlamına gelmektedir. Şeffaflık sayesinde vatandaşlar ve diğer paydaşlar, alınan kararların arka planını ve uygulama süreçlerini daha iyi anlayabilmektedir. Hesap verebilirlik ilkesi, yöneticilerin ve karar alıcıların eylemlerinin sonuçlarından sorumlu tutulmalarını ifade etmektedir (Bozkurt, Turgay ve Sezen, 2008: 210-211). Hesap verebilirlik mekanizmaları, kamu kaynaklarının etkin ve doğru bir şekilde kullanılmasını sağlarken, yolsuzluk ve suistimal gibi sorunların önüne geçilmesine yardımcı olmaktadır. Etkinlik ve verimlilik ise yönetim süreçlerinin kaynakların en uygun şekilde kullanılarak en iyi sonuçların elde edilmesini sağlamaya yönelik bir yaklaşımı ifade etmektedir. Adalet ilkesi ise karar alma ve uygulama süreçlerinde eşitlik ve hakkaniyetin gözetilmesini içermektedir. Yönetişim anlayışında, toplumun her kesiminin haklarının korunması ve sosyal adaletin sağlanması önemli bir yer tutmaktadır (Çevikbaş, 2012: 40-45). Adalet ilkesi, özellikle dezavantajlı grupların haklarının korunmasına yönelik politikaların geliştirilmesi ve uygulanmasında hayati bir role sahiptir.

Yönetişim kavramı, devletin yanı sıra özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının da karar alma süreçlerinde etkin roller üstlenmesini sağlamaktadır. Bu durum, karmaşık ve çok boyutlu sorunların çözümünde daha geniş bir perspektif ve daha güçlü bir iş birliği ortamı yaratmaktadır. Ayrıca yönetim modeli, merkeziyetçi ve hiyerarşik yönetim anlayışının aksine, daha yatay ve esnek bir yapı öngörmektedir. Bu yapı, yerel yönetimlerin ve yerel aktörlerin daha fazla sorumluluk almasını ve yerel ihtiyaçlara daha hızlı çözümler üretilmesini kolaylaştırmaktadır (Çiçek, 2011: 66-67).

Sonuç olarak, yönetim kavramı, günümüz kamu yönetimi anlayışının dönüşümünde kilit bir rol oynamaktadır. Devlet, özel sektör ve sivil toplum arasındaki etkileşimi güçlendiren yönetim ilkeleri, daha demokratik, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim yapısının inşa edilmesine olanak tanımaktadır. Bu bağlamda, yönetim uygulamalarının başarısı, ilgili tüm aktörlerin aktif katılımı ve ortak sorumluluk bilinciyle hareket etmesine bağlıdır. Yönetişim, yalnızca bir yönetim modeli değil, aynı zamanda sürdürülebilir kalkınma ve toplumsal refah için stratejik bir yaklaşımdır (Doğan, 2016: 76).

1.2. Yerel Yönetişim ve Katılımcılık

Yerel yönetim, yerel düzeyde kamusal kararların alınması, uygulanması ve denetlenmesi süreçlerinde birden fazla aktörün katılımını esas alan bir yönetim anlayışıdır. Geleneksel yerel yönetim modellerinden farklı olarak, yerel yönetim sadece devlet kurumlarının değil, aynı zamanda sivil toplum kuruluşlarının, özel sektörün ve vatandaşların da karar alma mekanizmalarına katılımını teşvik etmektedir. Bu yaklaşım, yerel yönetimlerin daha şeffaf, katılımcı ve hesap verebilir olmasını amaçlamaktadır (Doğan, 2016: 81). Yerel yönetim, yerel halkın ihtiyaçlarına daha hızlı ve etkili çözümler üretmeyi hedeflerken, aynı zamanda toplumdaki sosyal sermayeyi güçlendirerek dayanışma ve iş birliği kültürünü yaygınlaştırmaktadır.

Yerel yönetişimin kapsamı oldukça geniştir. Altyapı hizmetlerinden çevre korumaya, eğitimden sağlık hizmetlerine kadar birçok alanda etkin bir rol oynamaktadır. Aynı zamanda kentsel planlama, kriz yönetimi ve sosyal politikaların uygulanmasında da önemli bir araçtır. Yerel yönetim ile oluşturulan katılımcı mekanizmalar, vatandaşların kendi yaşam alanlarına dair karar alma süreçlerine doğrudan katkıda bulunmalarına olanak sağlamaktadır (Göçoğlu ve Gündüz, 2020: 8-12). Bu bağlamda mahalle toplantıları, kent konseyleri ve dijital katılım platformları gibi araçlarla vatandaşların görüş ve önerileri yerel yönetim politikalarına entegre edilmesi önerilebilir. Böylece vatandaşların aidiyet duygusu güçlenirken, alınan kararların yerel ihtiyaçlara daha uygun olması sağlanabilir.

Yerel yönetişimin en önemli boyutlarından biri katılımcılıktır. Katılımcılık, yerel yönetimlerin vatandaşların görüş ve önerilerini dikkate alarak onları karar alma süreçlerine dahil etmelerini ifade etmektedir. Bu süreç halkı yalnız yerel hizmetlerden faydalanan bir aktör olmanın ötesine geçirerek; karar alıcılar ve uygulayıcılarla etkileşime geçen halkın, toplumun ihtiyaçlarına daha duyarlı ve etkili politikalar geliştirmesine olanak tanımaktadır (Erdoğan, 2018: 298). Katılımcı bir yönetim anlayışı, şeffaflık, hesap verebilirlik ve adalet gibi temel yönetim ilkeleriyle desteklenerek yerel yönetimlerin toplumsal uyumu artırmasına ve güven inşa etmesine yardımcı olmaktadır. Bu sayede, vatandaşlar sadece pasif birer alıcı değil, aynı zamanda aktif birer katılımcı olarak yerel yönetimin şekillenmesinde söz sahibi olmaktadır.

Yerel yönetim aynı zamanda yerel kalkınmanın önemli bir itici gücüdür. Yerel düzeyde ekonomik faaliyetlerin teşvik edilmesi, istihdam olanaklarının artırılması ve sosyal refahın yaygınlaştırılması gibi hedefler, yerel yönetim mekanizmalarıyla daha sürdürülebilir hale gelmektedir. Özellikle kırsal bölgelerde ve dezavantajlı grupların yoğun olduğu alanlarda, yerel yönetim; toplumsal eşitsizliklerin azaltılmasına ve kapsayıcı kalkınma politikalarının uygulanmasına yardımcı olmaktadır (Ökmen ve Parlak, 2013: 90).

Sonuç olarak, yerel yönetim, demokratik değerlerin yerel düzeyde somutlaştırılmasını sağlayan bir araçtır. Katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik ve etkin hizmet sunumu ilkeleri doğrultusunda, vatandaşların yönetime aktif katılımını sağlayarak daha güçlü ve sürdürülebilir toplumlar inşa etmektedir (Magnaghi, 2005: 17). Ancak yerel yönetişimin başarılı olabilmesi için güçlü bir siyasi irade, etkin kurumsal yapılar ve vatandaşların katılım kültürünün desteklenmesi gereklidir. Bu unsurlar bir araya geldiğinde, yerel yönetim, sadece yerel yönetimlerin değil, aynı zamanda demokratik bir toplumun da temel taşlarından biri haline gelmektedir.

1.3. Kent Konseyleri

Kent konseyleri, yerel düzeyde halkın yönetime katılımını sağlamak, ortak sorunlara çözüm üretmek ve demokratik bir yönetim mekanizması oluşturmak amacıyla kurulan danışma ve iş birliği organlarıdır. Bu yapılar, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, akademik çevreler, özel sektör temsilcileri ve bireylerin bir araya gelerek yerel sorunlara çözüm önerileri sunduğu bir platform olarak faaliyet göstermektedir (Bulut, 2013: 85). Kent konseylerinin temel amacı, toplumun farklı kesimlerinin karar alma süreçlerine katılımını artırmak, yerel yönetimde şeffaflık ve hesap verebilirliği desteklemektir.

Kent konseyleri ya da benzer yapılar, yerel yönetim ve halk katılımı anlayışının güçlendiği 20. yüzyılın ortalarından itibaren dünya genelinde yaygınlaşmaya başlamıştır. Özellikle demokratikleşme süreçlerinin ve yerel yönetim yaklaşımının önem kazandığı dönemlerde kent konseyleri gibi danışma organları, halkın yönetime katılımını sağlamak amacıyla çeşitli ülkelerde farklı isimler altında oluşturulmuştur (Kaypak, 2012: 178).

Kent konseyleri, yönetim anlayışının yerel düzeyde uygulanmasını sağlayarak klasik belediyeçilik anlayışının sınırlarını genişletmektedir. Özellikle yerel yönetimlerin şeffaf, katılımcı ve hesap verebilir olmasını destekleyen bu yapılar, vatandaşların yerel yönetim politikalarına dair görüş bildirme ve yönetime katılma fırsatlarını artırmaktadır. Böylece kent konseyleri, yerel düzeyde sürdürülebilir kalkınma, sosyal adalet ve demokratik katılımı güçlendiren bir işlev üstlenilmektedir (Ökmen ve Parlak, 2013: 90).

1.3.1. Kent Konseylerinin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi

Kent konseylerinin kavramsal temeli, 1960'lı yıllarda Avrupa'da gelişen yerel demokrasi ve katılımcı yönetim anlayışına dayanmaktadır. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı (1985) gibi uluslararası belgeler, yerel halkın karar alma süreçlerine katılımını teşvik etmiştir. Bu bağlamda, Avrupa şehirlerinde yerel danışma kurulları ve topluluk forumları gibi uygulamalar ortaya çıkmıştır. 1980'lerde Latin Amerika'da yaygınlaşan katılımcı demokrasi uygulamaları, özellikle Brezilya'nın Porto Alegre kentinde başlatılan katılımcı bütçeleme modelinde olduğu gibi, halkın yerel yönetim kararlarına aktif katılımını sağlamayı hedeflemiştir (Ökmen ve Parlak, 2013: 95).

Bu modeller, kent konseylerinin temellerini atan uygulamalardan biri olarak değerlendirilebilir. 1990'lı yıllarda, küreselleşmenin etkisiyle birlikte, yerel yönetimlerin daha kapsayıcı, şeffaf ve katılımcı hale getirilmesi gerekliliği ön plana çıkmıştır. Birleşmiş Milletler (BM) ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşların sürdürülebilir kalkınma, yoksulluğun azaltılması ve yerel katılım temalarını vurgulaması, kent konseylerinin oluşturulmasını hızlandırmıştır (Arlı, 2010: 375).

Türkiye'de kent konseyleri, dünyadaki bu gelişmelerin bir uzantısı olarak, 2000'li yıllardan itibaren kurumsallaşmaya başlamıştır. 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2006 tarihli Kent Konseyi Yönetmeliği ile hukuki dayanak kazanmış, halkın yerel yönetime katılımını artırmak amacıyla ülke genelinde yaygınlaşmıştır. 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesi, kent konseylerinin yasal çerçevesini belirlemektedir. Maddeye göre, kent konseyleri, sürdürülebilir kalkınma, çevre bilinci, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, insan hakları, kültürel değerlerin korunması gibi konularda çalışmalar yapmak üzere oluşturulan yapılar olarak

tanımlanmıştır. Kent Konseyleri Yönetmeliği ise, kent konseylerinin kuruluşunu, çalışma usul ve esaslarını ayrıntılı bir şekilde düzenlemektedir (5393 sayılı Belediye Kanunu). Bu yönetmelikte; kent konseyi üyelerinin kimlerden oluşacağı, kararların alınma süreci ve konseyin işleyişine dair kurallar yer almaktadır. Ancak kent konseylerinin uygulamada, etkinliklerinin yeterli olmadığı, genellikle sembolik kaldıkları, konseylere katılımın sınırlı düzeyde gerçekleştiği ve yerel yönetim ile merkezi idare arasında uyum sorunlarının yaşandığı ifade edilmektedir (Zeren, 2017: 102).

1.3.2. Kent Konseylerinin Amaçları ve Temel İlkeleri

Kent konseylerinin temel amacı, halkın yerel yönetim süreçlerine aktif katılımını sağlayarak demokratik, şeffaf ve kapsayıcı bir yönetim ortamı oluşturmaktır. Bu süreçte kent konseyleri, kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliğini teşvik ederek; toplumun tüm kesimlerini karar alma süreçlerine dahil etmeyi hedeflemektedir (Deniz, 2013: 398). Kentle ilgili sorunlara, halkın ihtiyaç ve taleplerini göz önünde bulundurarak çözüm önerileri geliştiren kent konseyleri, aynı zamanda sosyal, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşılmasına katkıda bulunmaktadır. Kentlilik bilincini artırmak, toplumda dayanışma ve farkındalık oluşturmak da konseylerin amaçları arasında yer almaktadır. Ayrıca kent konseyleri kadın, çocuk, yaşlı ve engelliler gibi dezavantajlı grupların yerel yönetimlerde daha güçlü bir şekilde temsil edilmesini desteklemektedir. Böylece, yerel düzeyde katılımcı demokrasi anlayışını geliştiren bir mekanizma olarak işlevi görmektedir. Kent konseyleri, işleyişinde belirli ilkeleri esas alır. Bu ilkeler arasında şunlar öne çıkmaktadır (Yılmaz ve Telsaç, 2021: 137):

- a) Tüm toplumsal kesimlerin yönetime eşit katılımını sağlamak,
- b) Alınan kararların açık ve toplum tarafından izlenebilir olmasını temin etmek,
- c) Yerel yönetimlerin ve kent konseyi üyelerinin, halkın karşısında sorumlu olmasını sağlamak,
- d) Toplumun tüm kesimlerini, özellikle dezavantajlı grupları, karar alma süreçlerine dahil etmek,
- e) Kent konseyine katılım ve burada görev alma süreçlerinin gönüllülük esasına dayanması,
- f) Kamu, özel sektör ve sivil toplum arasında iş birliği ve dayanışmayı teşvik etmek,
- g) Yerel kalkınma hedeflerine ulaşırken sosyal, çevresel ve ekonomik sürdürülebilirliği gözetmektir.

Bu ilkeler, kent konseylerinin yerel yönetimlerde etkin bir rol oynayarak daha demokratik, şeffaf ve katılımcı bir yapıya dönüşmesini sağlamayı hedeflemektedir.

1.3.3. Kent Konseylerinin Yerel Yönetişimdeki Rolü ve Fonksiyonları

Yerel yönetim, vatandaşların karar alma aşamalarında aktif olarak yer almasını vurgulamaktadır. Kent konseyleri de yerel yönetişimin bir uzantısı olarak yerel yönetimde katılımcılığı destekleyen yapı şeklinde ortaya çıkmıştır. Kent konseyleri, kent sakinlerinin, yerel politika ve projelerde doğrudan etkileşimde bulunmalarını sağlayarak demokratik

yönetim anlayışını güçlendirmektedir (Akman, 2018: 750). Kent konseyleri, yerel toplumun çeşitli kesimlerini temsil etme amacı taşımaktadır. Bu, etnik gruplar, cinsiyet, yaş, meslek ve diğer faktörlere dayalı olarak kentteki çeşitli grupların görüş ve taleplerini dikkate alma çabalarını içermektedir. Yerel yönetim, bu çeşitliliği yönetim süreçlerine entegre etmeye çalışmaktadır (Zeren, 2017: 102).

Kent konseyleri, yerel yönetim süreçlerinde yer alan paydaşlar arasında diyalogu teşvik ederek katılımcı karar alma süreçlerine önem vermektedir. Yerel halkın görüşlerinin ve taleplerinin doğrudan ifade edilmesi, kent konseylerinin faaliyetlerinin temel bir özelliğidir (Şahangil, 2019: 1149). Kent konseyleri yerel hizmetlerde hesap verebilirliği de desteklemektedir. Kentteki sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel konularda stratejiler geliştirerek bu stratejilere yerel yönetim süreçlerinde rehberlik etmektedir (Şen, 2012: 4600). Yerel yönetim, kent konseylerinin kent gelişimini etkileyen konularda etkin bir rol oynamasını da sağlamaktadır.

Yerel yönetim, kent konseylerini yenilikçi projelerin oluşturulması ve uygulamaya geçirilmesi konusunda teşvik etmektedir. Bu doğrultuda, yerel toplulukların ihtiyaçlarına daha etkili cevap verebilen ve kentin sürdürülebilir kalkınmasını destekleyen çözümleri üretebilen bir kent konseyi faaliyet göstermektedir. Yerel yönetimde, kent konseyleri genellikle Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar) ile işbirliği yapmaktadır. Bu, kent konseylerinin kentteki çeşitli topluluklarla aktif bir şekilde iletişim kurmasını, yerel ihtiyaçları daha iyi anlamasını ve projeler geliştirmesini sağlamaktadır (Cesur, 2018: 810). Yerel yönetim sayesinde kent konseylerine finansal yönetimde sorumluluk tanınmaktadır. Kent konseyleri, bütçe yönetimi ile kent kaynaklarını daha adil bir şekilde dağıtmaya çalışmaktadır. Birçok yerel yönetim modelinde, kent konseyleri için düzenlenen seçimler, yerel halkın temsilcilerini belirleme sürecini içermektedir. Bu seçimler, kent konseylerinin meşruiyetini ve demokratik karakterini de sağlamlaştırmaktadır (Ateş ve Buyruk, 2018: 84).

Kent konseyleri, yerel politika ve planlama süreçlerine de etki etmektedir. Kentin gelişimi, altyapı projeleri, çevresel sürdürülebilirlik ve diğer stratejik konular konusunda görüş belirtme ve kararlara katılma hakları bulunmaktadır. Yerel yönetim, yerel halkın kent konseylerinin rolünü, yetkilerini ve önemini anlamasını sağlamak için eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerini de desteklemektedir (Batat, 2010: 94-99). Bunun, daha bilinçli ve katılımcı bir toplum oluşturmaya yönelik bir çaba olduğu söylenebilir.

Kent konseyleri, kentsel sorunlara çözüm üretmek, sosyal uyumu sağlamak ve yerel kalkınmaya katkıda bulunmak amacıyla çeşitli fonksiyonlar üstlenmektedir. Birincil fonksiyonları arasında, farklı toplumsal kesimlerin temsilcilerini bir araya getirerek ortak akıl oluşturmak yer almaktadır (Kocaoğlu, 2014: 10). Ayrıca, yerel düzeyde stratejik planların hazırlanması ve uygulama süreçlerine katkı sağlamak, kent vizyonunun belirlenmesinde aktif bir rol üstlenmek de kent konseylerinin fonksiyonları arasındadır. Bunun yanı sıra çevre koruma, sosyal projeler geliştirme ve dezavantajlı grupların haklarının savunulması gibi alanlarda da kent konseyleri etkin çalışmalar yürütmektedir. Bu fonksiyonlar, yerel halkın sorunlarını yerinde tespit ederek daha sürdürülebilir ve katılımcı bir yönetim modelinin geliştirilmesine olanak tanımaktadır (Kalaycı ve Akın, 2021: 192).

Kent konseyleri, katılımcı demokrasinin yerel düzeyde işlerlik kazanması için bir platform sağlamaktadır. Bu yapılar, vatandaşların karar alma süreçlerinde daha fazla söz sahibi olmasını destekleyerek temsil adaletini güçlendirmektedir (Çelik, 2013: 220). Ayrıca, yerel sorunlara yerinde çözümler üretilmesi ve halkın yönetime duyduğu güvenin artırılmasına katkıda bulunmaktadır. Kent konseylerinin etkin işleyişi, sadece yerel yönetimlerin performansını artırmakla kalmayarak, aynı zamanda toplumsal uzlaşısı ve dayanışmayı da güçlendirmektedir. Bu sayede, yerel yönetimlerde daha kapsayıcı, sürdürülebilir ve demokratik bir yapının inşasına olanak tanımaktadır (Çetinkaya ve Korlu, 2012: 99).

2. İstanbul Kent Konseyinin Kuruluşu ve Faaliyetleri

2.1. İstanbul Kent Konseyinin Kuruluşu

İstanbul Kent Konseyi (İKK), 2019 yılında resmi olarak kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır. Kuruluş sürecinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) koordinatörlüğünde çeşitli kamu kurumları, üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları bir araya gelmiştir. Konseyin ilk toplantısı, geniş katılımı gerçekleştirilmiş ve İstanbul'un öncelikli sorunlarının tespitine yönelik bir yol haritası oluşturulmuştur. Kent konseyinin yapısı, genel kurul, yürütme kurulu, meclisler ve çalışma gruplarından oluşmaktadır. Bu yapı, kent konseyinin geniş bir katılımı ile etkin bir şekilde işlemlerini sağlamaktadır (İKK, 2024).

İstanbul Kent Konseyi'nin kuruluşunda, şehrin tarihi, kültürel ve demografik özellikleri dikkate alınmıştır. Dünyanın en büyük metropollerinden biri olan İstanbul, çeşitli sosyal grupların ve kültürlerin bir arada yaşadığı bir şehir olması nedeniyle özgün bir yaklaşıma ihtiyaç duymaktadır. Bu kapsamda konsey; farklı grupların temsilini ve sorunlarını gündeme taşımayı öncelikli hedeflerinden biri olarak belirlemiştir. İstanbul Kent Konseyi, çevre, ulaşım, göç, kentsel dönüşüm ve sosyal uyum gibi konularda çalışmalar yapmak üzere çeşitli meclisler ve çalışma grupları oluşturmuştur. Böylece İstanbul'un karmaşık yapısına uygun, katılımcı ve çözüm odaklı bir yönetim modeli benimsenmiştir (İBB, 2024).

İstanbul Kent Konseyi'nin misyonu, kentsel politika ve hizmetlerin planlanmasında, karar alma ve uygulama süreçlerinden etkilenen tüm İstanbullu vatandaşların bu süreçlere dahil olması ve hesap sorma hakkını kullanabileceği iletişim ağı oluşturmayı hedefleyen bir etkileşim sürecinin inşa edilmesi olarak ifade edilebilir. Vizyonu ise kentin ortak yaşam planlamasına yönelik karar alma süreçlerinde tüm aktörlerin söz sahibi olduğu, iletişimde şeffaf, katılımcı demokrasi anlayışını benimseyen ve sivil toplumu güçlü bir İstanbul yaratabilmektir (İKK, 2024).

İstanbul Kent Konseyi'nin kuruluşundan itibaren çalışma prensipleri, katılımcılık, şeffaflık ve hesap verebilirlik gibi temel yönetim ilkelerine dayanmaktadır. Genel kurul, konseyin en geniş katılımı organı olarak belirlenmiş ve İstanbul'un farklı bölgelerinden, sivil toplum kuruluşlarından, akademik çevrelerden ve meslek odalarından temsilcilerin yer alması sağlanmıştır. Genel kurulda alınan kararlar, yürütme kurulunda değerlendirilerek hayata geçirilmekte ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile diğer kamu kurumlarına öneri olarak sunulmaktadır (İKK, 2024).

Konseyin alt birimleri arasında; Kadın Meclisi, Gençlik Meclisi, Engelli Meclisi ve Çocuk Meclisi gibi farklı toplumsal grupların temsiline odaklanan meclisler bulunmaktadır. Bu

meclisler, özellikle dezavantajlı grupların sorunlarını gündeme taşıyarak yerel yönetim politikalarının daha kapsayıcı olmasına katkı sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, kent konseyine bağlı olarak çevre, kültür, eğitim, ulaşım ve kentsel dönüşüm gibi alanlarda uzmanlardan ve gönüllülerden oluşan çalışma grupları kurulmuştur. Bu gruplar, İstanbul'un somut sorunlarına yönelik projeler ve çözüm önerileri üretmekle görevlidir (İKK, 2024).

İstanbul Kent Konseyi'nin çalışma usul ve esaslarını düzenleyen "İstanbul Kent Konseyi Çalışma Yönergesi", konseyin oluşumu, yönetim ilkeleri, organları ve bu organların görev ve yetkilerini belirlemektedir. Bu yönerge, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesi ve Kent Konseyi Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır. Yönergenin amacı, İstanbul'daki kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım, yönetişim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışan İstanbul Kent Konseyi'nin çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Yönergeye göre, İstanbul Kent Konseyi'nin organları şunlardır (İKK, 2024):

- *Genel Kurul*; Kent Konseyi'nin en yetkili organı olup, merkezi yönetim, yerel yönetim, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşmaktadır. Genel Kurul, yılda en az iki kez toplanarak konseyin genel politikalarını belirlemektedir.
- *Yürütme Kurulu*: Genel Kurul tarafından seçilen ve en az yedi kişiden oluşmakta, Genel Kurul kararlarının uygulanmasını sağlamaktadır. Ayrıca gündemi tespit ederek ilgili belediyeye sunmaktadır.
- *Meclisler ve Çalışma Grupları*; Kadın Meclisi, Gençlik Meclisi gibi farklı toplumsal kesimlerin temsil edildiği meclisler ile belirli konularda derinlemesine çalışma yapmak üzere oluşturulan çalışma grupları, konseyin faaliyetlerini yürütmektedir.

Yönerge, ayrıca konseyin çalışma ilkeleri, toplantı ve görüşme usulleri, mali yapısı ve sekreteryaya hizmetleri gibi konuları da detaylandırmaktadır.

2.2. İstanbul Kent Konseyinin Faaliyetleri

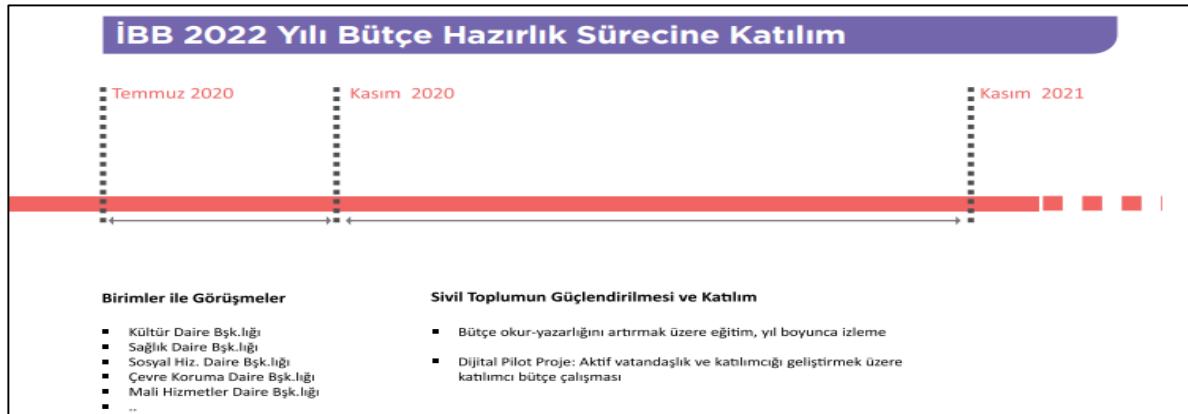
İstanbul Kent Konseyinin faaliyetlerinin neler olduğu ve bunların İstanbul ilinde yerel yönetişime etkisi olup olmadığını anlayabilmek için hem İstanbul Büyükşehir Belediyesinin web sayfası hem de İstanbul Kent Konseyinin web sayfası incelenmiştir. İstanbul Kent Konseyinin araştırılan bu faaliyetleri konseyin 2020-2023 yıllarında gerçekleştirmiş olduğu etkinlikleri kapsamaktadır. Bu faaliyetlerin amacı ve içeriği gerçekleştirilme tarihi esas alınarak sırasıyla özet olarak açıklanmaktadır (İKK, 2024):

a) *Katılımcı Bütçe*: Katılımcı bütçe, yurttaşların bütçenin tamamı veya bir kısmı hakkındaki kararlara dahil olduğu bir süreç olarak, yerel demokrasiyi güçlendiren, kaynakları etkin kullanmayı sağlayan ve aktif yurttaşlık ile sivil toplum ve yerel yönetim işbirliğini teşvik eden bir uygulama olarak kabul edilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 2020 yılında başlatılan "Bütçe Senin" uygulaması, yerel demokrasiyi güçlendiren bir araç olarak, İBB'yi dünyadaki katılımcı bütçe ağının etkin bir paydaşı yapmıştır. İstanbul Kent Konseyi, katılımcı bütçeleme konusunu İBB ve ilgili paydaşlarla müzakere ederek, 2022 yılı yatırım

bütçesinin katılımcı bir şekilde hazırlanmasını gündeme almıştır. Bu süreçte akademisyenler, STK'lar, (İstanbul Planlama Ajansı) İPA ve İBB yetkilileriyle toplantılar düzenlenmiş; kamu ve sivil sektör arasında ortaklıklar geliştirme ve pilot projeler oluşturma olanakları tartışılmıştır. Katılımcı bütçeleme, şeffaflık, hesap verilebilirlik, sosyal adalet, etkin kaynak kullanımı ve toplumsal sermayeyi güçlendirme gibi faydalarıyla öne çıkmış Bursa, Kocaeli, Çanakkale gibi büyükşehir kent konseyleriyle de deneyim paylaşımları yapılmıştır. Bu süreç, katılımcı yerel demokrasiyi güçlendirmeyi amaçlayan kent konseylerinin varlık amacıyla örtüşen bir örnek oluşturmuştur. “Bütçe Senin” uygulamasının planlanması ve tasarlanması süreci, İBB Kurumsal Gelişim ve Yönetim Sistemleri Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Müdürlüğü, İstanbul Planlama Ajansı ve ilgili STK temsilcilerinin İstanbul Kent Konseyi'nde bir araya gelerek ortak bir çalışma yürütmeleriyle gerçekleştirilmiştir.

Sonuç olarak, kent konseyinin bu süreçteki katkılarının, yerel yönetimle sivil toplum arasındaki etkileşimi artırdığını, şeffaflık ve hesap verebilirliği güçlendirdiğini, etkin kaynak kullanımı ve toplumsal sermayeyi desteklediğini söylemek mümkündür. Bu sürecin, kent konseylerinin yerel demokrasiyi güçlendirme ve vatandaşların karar süreçlerine dahil olma hakkını savunma amacını gerçekleştiren başarılı bir örnek teşkil ettiği vurgulanabilir.

Şekil 1: İstanbul'daki Katılımcı Bütçe Süreci

Kaynak: İstanbultentkonseyi.org, 25.12.2024

b) *Meclislerin Kurulması:* Kente dair talep, ihtiyaç ve sorunların iş birliği içinde tartışılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla, yönetim ve sürdürülebilir kalkınma anlayışı çerçevesinde hareket edilmiştir. Bu doğrultuda, tüm İstanbulluların daha yaşanılabilir ve kaliteli bir kentin oluşumuna aktif katılımını sağlamak için İstanbul Kent Konseyi, çalıştaylar düzenleyerek İBB 2020-2024 Stratejik Planı doğrultusunda kurulması gereken çalışma gruplarını ve meclisleri belirlemiştir. Bu meclisler arasında, toplumda dezavantajlı grupta bulunan gençlik, kadın, engelli ve çocuk meclisi kurulmasına karar verilmiştir.

2021 yılından itibaren çalışmalarına başlayan İstanbul Kent Konseyi Kadın Meclisi, İstanbullu kadınların kente dair ihtiyaçlarının, taleplerinin ve çözüm önerilerinin yerel yöneticilerin aldığı kararlara yansıtılması, tüm kadınların kent yaşamındaki ve kent yönetimdeki rolünün güçlendirilmesi, kadınların girişimci bireyler olarak desteklenmesi doğrultusunda eğitim, araştırma vb. faaliyetlerin organize edilmesi gibi süreçlerde rol almaktadır. Bu konudaki farkındalığı artırabilmek amacıyla da söyleşi ve forumlar düzenlendiği tespit edilmiştir.

İstanbul Kent Konseyi Kadın Meclisi ile İngiltere Northumbria Üniversitesi ile 2022 yılında gerçekleştirilen “Güvenliği Nakşetmek” adlı proje kapsamında “Toplumsal Cinsiyet ve İstanbul’da Güvenlik Algısı Atölyesi” düzenlenmiştir. Atölye çalışmasında “World Cafe” tekniği uygulanarak çeşitli temalarda görüşmeler yapılmıştır. Yine benzer bir faaliyet olarak aynı yıl “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ve Yerel Yönetimler” panelinden bahsedilebilir. Panel oturumunda, kadına yönelik şiddetle mücadele süreçlerinin güçlendirilmesinde, yerel yönetimler, sivil toplum ve kent konseyleri iş birliğinin ve koordinasyonun önemi vurgulanmıştır. Kadın Meclisi ve İBB Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı yılın belli dönemlerinde koordinasyon toplantısı yaparak kentte kadınlara yönelik yapılabilecek faaliyetler ve onların tercihlerinin öğrenilebileceği platformlar geliştirilmektedir.

İstanbul Kent Konseyinin kentte aktif katılımı sağlamak amacıyla oluşturulmuş bir diğer meclisi olarak Gençlik Meclisinden de bahsedilebilir. Gençlik Meclisi, gençler arasında ayırım gözetmeden İstanbul’da sürdürülebilir gençlik politikalarının yaratılmasını ve geliştirilmesini, İstanbullu gençlerin kente ilişkin sorunlarının ve taleplerinin önceliklendirilerek belediyeye iletilmesini amaçlayan, bir katılım platformudur. Bu doğrultuda gençlerin yerel yönetime dair fikirlerini ortaya koyması için İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi de bir simülasyon geliştirmiştir. Bu simülasyonun amaçları arasında yerel yönetimlerin işleyiş biçimine yönelik ilgisi olan gençleri bir araya getirmek ve yaşanabilir bir kent için yapılabilecekleri gençlere danışmak yer almaktadır. Simülasyona katılacak gençler, genellikle üniversite öğrencileri, lise öğrencileri veya yerel yönetimlere ilgi duyan gençlerden oluşmaktadır. Katılımcılar, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclisi’ni simüle eden bir platformda, belediye meclis üyeleri, komisyonlar ve diğer ilgili organlarla etkileşimde bulunmaktadır. Bu simülasyon, yerel yönetimlerin karar alma süreçlerini, bütçe dağılımını, projelerin değerlendirilmesini ve diğer yöneticilik pratiklerini gençlere öğretmeyi amaçlamaktadır. Katılımcılar, gerçek belediye meclis toplantılarındaki gibi, belirli projeler ve gündem maddeleri üzerinde tartışmalar yapmaktadır. Gençler, kendi önerilerini sunmakta, bu öneriler üzerinden oylama yapılmakta ve kararlar alınmaktadır (İBB, 2024).

Kent konseyinin yönetişimi geliştirmek adına yaptığı araştırma faaliyetleri de bulunmaktadır. 2022 yılında “Social Business” etkinliğinde Gençlik Meclisi İstanbullu gençlerin kültür-sanat faaliyetlerine erişiminde yerel yönetimler, sivil toplum ve özel sektör arasında oluşturulacak iş birliklerinin önemini vurgulamıştır. Gençlerin yerel yönetim süreçlerine aktif katılım imkânları, iyi uygulama örnekleri ve uygulamada görülen sorunları “Gençlik Meclislerinde Yönetişim Araştırması” temelinde değerlendirilmiştir. Ayrıca “Şehirlerde Yerel Demokrasi ve Gençlik Katılımı” başlıklı panel ve forum programı da gerçekleştirmiştir.

İstanbul Kent Konseyi tarafından kente dair talep, ihtiyaç ve sorunların iş birliği içinde tartışılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi, katılımcı yönetim anlayışının somut bir örneğidir. Bu yaklaşım, yönetişimin temel ilkelerinden biri olan katılımı güçlendirmekte ve vatandaşların karar alma süreçlerine dahil edilmesini sağlamaktadır. İstanbul Kent Konseyi yaptığı çalışmalarda, güçlü bir sivil topluma verdiği önemle yönetişimi sağlama, hesap verebilir olma amacını taşıdığı söylenebilir. Yine bu amaç doğrultusunda dezavantajlı grupların kamusal hayatta aktif hale gelebilmesine önem vermektedir.

c) *Katılım Okulu Projesi*: İstanbul Kent Konseyi (İKK), kendini bir demokrasi okulu ve laboratuvarı olarak görmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılında katılımcı süreçlerden gelen görüş ve öneriler doğrultusunda "Katılım Okulu" başlığı altında amaçlar belirlemiş ve yerel düzeyde demokrasiyi güçlendirmeyi hedeflemiştir. İKK, katılımcılığı artırmak, paydaşların bilgi ve kapasitelerini geliştirmek ve yereldeki çalışmalar ile araçları çeşitlendirmek amacıyla kamu kurumları, sivil toplum ve yurttaşlarla iş birliği yapmıştır.

İstanbul Kent Konseyi Katılım Okulu, her yıl düzenli olarak eğitim yayınları, eğitim seminerleri ve proje/araştırma destekleme çalışmaları gibi başlıklarla katılımcılık, yerel demokrasi, kentsel adalet gibi konuları ele almaktadır. Yayınlar, vatandaşlara ve paydaşlara bültenler, mail ya da baskılı materyallerle iletilmektedir. Eğitim seminerleri ise yurttaşlar, sivil toplum çalışanları ve kamu kurum çalışanlarına yönelik düzenlenmektedir. Ayrıca, yükseköğrenim öğrencileri ve araştırmacıların katılımcılık, yerel yönetimler ve demokrasi üzerine projeleri de desteklenmektedir.

Sonuç olarak, Katılım Okulu Projesi, katılımcı yönetişi güçlendiren bir laboratuvar işlevi görerek, demokrasi kültürünü yerel düzeyde yaygınlaştırmakta ve vatandaşları, kamu kurumlarıyla daha etkileşimli ve yapıcı bir şekilde çalışmaya teşvik edebilir. Bunun, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada önemli bir katkı sunacağı söylenebilir. Ayrıca bu yapılar kamu kurumları, sivil toplum ve yurttaşlar arasında köprü kurarak bilgi ve kapasite gelişimini destekleyebilir. Bu projeler, yerel yönetim süreçlerine aktif katılımı teşvik ederken, karar alma mekanizmalarında daha kapsayıcı ve şeffaf bir yönetim anlayışının benimsenmesine katkı sağlayabilir. Böylece kent konseylerinin, katılım kültürünü geliştirerek demokratik yönetişi güçlendiren birer laboratuvar işlevi gördüğü söylenebilir.

d) *Katılım Kafe Projesi*: İstanbul'un nüfus artışı ve çok merkezli yapısı, katılımcı demokrasi için yerel hizmetlerin önemini artırmaktadır. Bu doğrultuda, 2020 yılında Katılım Kafe çalışması ile İstanbul'un çeşitli ilçelerinde katılımcılığı yaygınlaştırmak hedeflenmiştir. Katılım Kafe, yurttaşların İstanbul'un kent kimliği ve aidiyet hissi üzerine fikir alışverişinde bulundukları herkese açık bir katılım modelidir. Her yıl düzenli olarak yapılan bu buluşmaların fikir ve önerileri İstanbul Kent Konseyi tarafından kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Proje kapsamında, her ay farklı bölgelerde yapılan toplantılarla katılımcıların fikirleri alınmaktadır.

İstanbul'un Kadıköy, Sarıyer, Esenyurt, Avcılar, Ataşehir, Küçükçekmece, Bayrampaşa, Esenler, Güngören, Sancaktepe ve Bakırköy ilçelerinde gerçekleştirilen Katılım Kafe toplantılarında, yerel sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve üniversiteler gibi kurumlar bilgilendirilerek açık çağrılar yapılmıştır. Katılımcı profili, yaş, cinsiyet ve çalışma alanlarına göre dengeli şekilde yapılandırılmıştır. Toplantıların raporları, büyükşehir ve ilçe belediyeleri, ilçe kent konseyleri ve kamuoyuyla dijital ve basılı olarak paylaşılmaktadır. Raporlar sayesinde, en çok ele alınan gündemler ve öne çıkan sorunlar değerlendirilmektedir. Bu tür projeler, katılımcı demokrasiyi günlük yaşamın bir parçası haline getirmekte ve insanların şehre dair görüşlerini, önerilerini ve endişelerini doğrudan yöneticilere iletmelerine imkan tanımaktadır. Toplantılarda ortaya çıkan fikirler, sadece bireysel düzeyde değil, toplumsal düzeyde de ortak çözümler geliştirilmesine katkı sunmaktadır. Bu süreç, yerel yönetimlerin şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda kararlar almasını sağlayarak, halkın güvenini pekiştirmektedir.

Buradan yola çıkarak, kent konseylerinin katılımı teşvik eden projelerle yurttaşların yerel yönetim süreçlerine doğrudan katkı sağlamasına imkan tanıdığı söylenebilir. Ayrıca bu tür projelerin, halkın şehir yönetimine dair aidiyet hissini artırarak ortak çözümler geliştirilmesini teşvik ettiği ve yönetişimin etkinliğini artırdığı belirtilebilir.

e) *Meydan Projesi*: İstanbul Kent Konseyi, İBB ve İstanbul Planlama Ajansı iş birliğiyle 2021 yılında yürütülen “İstanbul Meydanlarına Kavuşuyor” projesinde halk oylaması yaparak vatandaşların görüşlerini almıştır. Bu durum kentte katılımcılığa ve yönetişime verilen önemi göstermektedir. Bu tür faaliyetler, vatandaşların şehir planlaması ve gelişimine doğrudan katkı sağlama fırsatı sunarak, katılımcı demokrasiyi güçlendirdiği söylenebilir. Ayrıca, katılımın teşvik edilmesi, vatandaşların şehirle ilgili kararlar üzerinde söz sahibi olmalarını sağlamakta ve toplumsal bağlılık ile güvenin artmasına yol açmaktadır.

f) *Kentsel Hizmetler Atölyesi*: İstanbul Kent Konseyi, Sıfır Ayrımcılık Derneği, Roman Diyalog Ağı ve Bağ Derneği iş birliğiyle 2021 yılında düzenlenen “İstanbullu Roman Kadınlar için Kentsel Hizmetler Atölyesi”, Roman kadınların katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Akademisyenler, STK ve belediye temsilcilerinin de katıldığı atölyede, öncesinde yapılan yüz yüze ve odak grup görüşmeleri verileri tartışılarak istihdam, eğitim, mekan ve kültürel önyargılar gibi sorunlar tespit edilmiş ve çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Şekil 2: Atölye Çalışması

Kaynak: İstanbolkentkonseyi.org, 25.12.2024

Buradan yola çıkarak, bu faaliyet yönetişimin toplumsal katılımı ve halkın aktif rolünü vurgulayan bir örnek olarak değerlendirilebilir. Bu süreç, sadece kentsel hizmetlere erişim sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda sosyal adaletin ve eşitliğin güçlendirilmesine de katkıda bulunmaktadır. Ayrıca kent konseylerinin, dezavantajlı grupların yerel yönetim süreçlerine dahil edilmesini sağlayarak kapsayıcı bir yönetim anlayışını güçlendirdiğine de vurgu yapılabilir.

g) *Yerel Yönetim ve Şehir Yaşamında Katılımcılık Söyleşisi*: 2021 yılından itibaren her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen bu söyleşide sivil katılım ve yerel yönetimle ilgili bilgi ve tecrübeler paylaşılmaktadır. İstanbul Kent Konseyi'nin katılımcılık çalışmaları, katılımcı bütçe, çalışma grupları ve meclislerin önemi vurgulanmakta, İstanbulluların kentsel planlama süreçlerine dahil olmasının gerekliliği ve bunun sürdürülebilir kalkınma temelli sosyal politikalara katkıları ele almaktadır. Ayrıca, toplumsal değişim için yönetim temelli bir

perspektif değişiminin önemi ve bu süreçte konseyin üstlendiği sorumluluklar ifade edilmektedir.

İstanbul Kent Konseyi'nin bu süreçte üstlendiği sorumluluklar, yönetimdeki liderlik rolünü ve yerel düzeyde demokratik katılımın teşvik edilmesinin gerekliliğini pekiştirmektedir. Bu söyleşi katılımcı yönetişimin, sosyal politikaların şekillendirilmesindeki kritik rolünü ve toplumsal değişim için daha geniş bir vizyon geliştirilmesinin önemini vurgulamaktadır.

h) Marmara Urban Forumu: 2021 yılında gerçekleştirilen Marmara Urban Forumu'nda, "Yerelin Sesini Yükselt: Türkiye'de Kent Konseyleri Deneyimi" oturumunda kent konseyleri başkanları bir araya gelmiştir. İstanbul Kent Konseyi Başkanı, İKK'nın oluşum sürecinden ve halkın yerel demokrasi süreçlerine katılımının öneminden bahsetmiş, deneyimlerini paylaşmıştır. Ayrıca, kent konseylerinin sivil toplum ve yerel yönetim arasında sosyal diyalog kurmadaki rolünü vurgulamıştır.

Bu tür oturumlar, kent konseylerinin sadece yönetimdeki rolünü değil, aynı zamanda toplumsal katılımın ve demokratik süreçlerin güçlendirilmesindeki katkılarını vurgulayabilir. Sonuç olarak, kent konseylerinin halkla etkileşimde bulunarak, şehir yönetimini daha kapsayıcı, duyarlı ve sürdürülebilir bir hale getirmeleri, katılımcı yönetişimin ve sosyal diyalogun önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

ı) İstanbul Çocuklara Soruyor Projesi: İstanbul Kent Konseyi, "katılımcı demokrasi" anlayışıyla "İstanbul'da yaşayan her çocuk, Çocuk Meclisi'nin bir üyesidir" ilkesine dayanarak, 2021 yılından itibaren her yıl düzenli olarak çocukların kentle ilgili görüşlerini ifade edebilmeleri, isteklerini ve çözüm önerilerini sunabilmeleri için aktif bir rol üstlenmelerini sağlamayı hedeflemektedir. Bu proje eğitim kurumlarından, STK'lardan, İBB'nin ilgili birimlerinden, çocuk ve gençlik merkezlerinden oluşan paydaşların iş birliği ile yürütülmüştür. Bu doğrultuda, 6-14 yaş grubundaki çocuklar için "İstanbul Çocuklara Soruyor" başlıklı proje başlatılmıştır. Proje, çocukların bulundukları yerlerde onlarla buluşmayı, "çocuklar için" değil, "çocuklarla birlikte" bir yol haritası oluşturmayı amaçlamaktadır. Proje sürecinde çocukların kente ilişkin görüşlerini ilgililere aktarabildikleri toplantılar yapılmıştır. Proje kapsamında, "<https://istanbulcocuklarasoruyor.org>" web sitesi hazırlanarak bu sitede proje hakkında detaylı bilgilere, projenin paydaşlarına, projenin yöntem ve uygulama adımlarına yer verilmiştir. Ayrıca web sayfası üzerinden online katılım sağlandığını belirtmekte fayda vardır.

Şekil 3: Proje Sürecinden Bir Örnek

Kaynak: İstanbulkentkonseyi.org, 25.12.2024

İstanbul Kent Konseyi'nin ilgili paydaşlarla işbirliği yaparak yürüttüğü bu proje, yerel yönetişimde katılımı teşvik etmekte ve özellikle çocukların sesini duyurmaktadır. Proje, yerel yönetimlerin, çocukların gözünden kentsel yaşamı daha iyi anlamalarına ve bu görüşleri göz önünde bulundurarak daha kapsayıcı, sürdürülebilir ve adil politikalar geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Ayrıca, çocukların karar alma süreçlerinde söz sahibi olmalarını sağlayarak, toplumsal katılımı daha erken yaşlardan itibaren öğretmekte ve bu değerleri gelecek nesillere aktarmaktadır. Bu proje, çocukları aktif birer katılımcı olarak yerel yönetim sürecine dahil etmekte ve onların kentsel planlama, şehir yaşamı ve kamu politikaları konularında görüş beyan etmelerini sağlamaktadır. Bu da, şehri yönetenlerin çocukların ihtiyaçlarını daha iyi anlamalarına ve yerel yönetimlerin daha kapsayıcı hale gelmesine katkı sunmaktadır.

Buradan yola çıkarak, kent konseylerinin katılımcı demokrasiyi güçlendirmek adına rol üstlendiği söylenebilir. Bu katılım mekanizmalarının, aynı zamanda yönetişimin daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasına katkıda bulunduğu da vurgulanabilir.

i) *Yaşlı Dostu Kentler Çalıştayı*: Ataşehir Belediyesi, Ataşehir Kent Konseyi ve İstanbul Kent Konseyi'nin ortaklığında sadece 2022 yılında gerçekleştirilen “Yaşlı Dostu Kentler Çalıştayı”nda, çeşitli kamu kurumları, sivil toplum örgütleri, meslek odaları, akademi ve kent konseyi temsilcilerinden oluşan katılımcılar bir araya gelmiştir. Çalıştayda, yaşlıların kent yaşamında karşılaştığı sorunlar, ayrımcılıklar ve çözüm önerileri, tematik masa çalışmaları üzerinden değerlendirilmiştir. Bu masalar, kentsel altyapı, sosyal yaşama katılım, sağlık, spor, teknoloji, iletişim, katılım ve örgütlenme, afet dayanışması ve gönüllü çalışmalar gibi konuları kapsamıştır.

Bu faaliyetler, yaşlı bireylerin şehir yönetiminde daha aktif bir rol oynamalarını sağlamakla kalmamış, aynı zamanda kentlerin yaşlı dostu politikalarla şekillendirilmesine katkıda bulunmuş ve sürdürülebilir, adil bir toplum inşa edilmesine yönelik önemli adımlar atılmasını sağlamıştır. Bu tür katılımcı süreçler, yaşlı bireylerin kent yaşamındaki yerlerini güçlendiren ve onları toplumun ayrılmaz bir parçası haline getiren bir yönetim modelini benimsemektedir.

Bu doğrultuda, kent konseylerinin kapsayıcı yönetim anlayışıyla farklı toplumsal grupların ihtiyaçlarını dikkate alarak katılım mekanizmaları geliştirdiğini söylemek mümkündür. Bu tür katılımcı süreçlerin, vatandaşların aktif kent sakinleri olarak toplumsal yaşama dahil edilmesini sağlayarak yönetişimi daha kapsayıcı hale getirdiği belirtilebilir.

j) *İnsan Kütüphanesi*: Sözlü iletişimin etkili bir adımı olan İnsan Kütüphanesi, bireyleri bir araya getirerek, yaşam deneyimlerini sunacak bir diyalog ortamına imkân verirken bu yolla sosyal etkileşimi sağlamayı amaçlamaktadır. Katılımcılar, İnsan Kütüphanesi etkinliklerinde kendi yaşam deneyimlerini aktaran bir “insan kitap” ile diyalog kurarak, etkileşime geçmektedir. İnsan Kütüphanesi, ilk olarak 2000 yılında Danimarka'nın Kopenhag şehrindeki bir festivalde “kitabı kapağına göre değerlendirmeyin” sloganı ile hayata geçmiş bir fikirdir. Bu fikrin asıl amacı; ayrımcılığı ve bireyler üzerindeki baskıyı empati kurma yoluyla azaltmaktır. Katılımcılar, kendi yaşam deneyimlerini aktaran bir “insan kitap” ile diyalog kurabilmektedirler. Kişiler arası bilgi ve deneyim aktarımının gücüne inanan İstanbul Kent Konseyi ilk etkinliği, İBB Çengelköy Mahalle Evi'nde 2022 yılında kadın katılımcılarla gerçekleştirmiştir.

Bu tür etkinlikler, özellikle yerel düzeyde, bireylerin kendilerini ifade etmeleri ve toplumsal sorunlarla ilgili görüşlerini paylaşmaları için önemli bir alan yaratabilir. İnsan Kütüphanesi, hem katılımcı yönetişimin hem de toplumsal katılımın bir arada işlediği bir model olarak, yerel halkın toplumsal diyalog süreçlerine dahil edilmesini ve bu süreçlere katkı sağlamalarını teşvik etmektedir. Ayrıca, bu proje, yerel yönetimlerin daha kapsayıcı ve adil politikalar geliştirmesine olanak tanır. Çünkü toplumun farklı kesimlerinden gelen bireylerin düşünceleri, çözüm önerileri ve yaşadıkları sorunlar doğrudan dinlenmektedir.

Sonuç olarak, İnsan Kütüphanesi Projesi, 2022-2024 yıllarında uygulanarak katılımcı demokrasinin güçlendirilmesine, toplumsal dayanışmanın artırılmasına ve şehrin daha kapsayıcı bir hale gelmesine katkı sağlamaktadır. Bu tür projelerle kent konseylerinin, sadece sosyal etkileşimi değil, aynı zamanda kentsel yönetimde daha eşitlikçi ve adil bir yaklaşımın benimsenmesine yardımcı olduğunu söylemek mümkündür.

k) Yer-Kat Projesi: İstanbul Kent Konseyi Gençlik Meclisi, yerel yönetim süreçlerine dair bilgi edinmek ve bu bilgileri uygulamalı olarak deneyimlemek amacıyla 2023 yılında Yerel Katılım Atölyeleri Projesi'ni başlatmıştır. Proje, gençlere akademik ve pratik öğrenme fırsatları sunmayı hedeflemektedir. İlk atölye, “Yerel Yönetim Teorileri ve Tarihçesi” ve “Kent Hakkı ve Katılım Tartışmaları” başlığıyla İstanbullu gençlerle gerçekleştirilmiştir.

Bu proje, katılımcı demokrasinin en önemli unsurlarından biri olan gençlerin yönetime katılımını doğrudan teşvik etmektedir. Proje, yerel yönetimlerin halkla daha yakın bir ilişki kurmasını sağlarken, aynı zamanda katılımcı bir yönetim modelinin inşa edilmesine de katkıda bulunmaktadır. Gençlerin, yerel yönetim süreçlerine daha bilinçli ve aktif bir şekilde katılmaları, yerel düzeydeki politikaların daha kapsayıcı ve demokratik olmasını sağlamaktadır.

Buradan yola çıkarak, kent konseylerinin gençlerin yerel yönetim süreçlerine aktif katılımını sağlayarak demokratik yönetişimi güçlendiren bir rolü olduğu söylenebilir. Ayrıca gençlerin yerel yönetim süreçleri hakkında bilgi edinerek, tartışmalara katılarak ve doğrudan deneyim kazanarak yönetişim mekanizmalarına entegre edilmesinde de katkısı olduğunu vurgulamak gerekmektedir.

l) Katılımcı Demokrasi Okulu: Avrupa Konseyi'nin liderliğinde, İstanbul Kent Konseyi ve Argüden Yönetişim Akademisi iş birliğiyle, ilk kez 19-23 Eylül 2023'de Türkiye'de düzenlenmiştir. Yerel yönetim ve sivil toplumdan katılımcıların yer aldığı bu programda, katılımcı demokrasiye dair teorik ve pratik bilgiler, yerel demokrasiyi güçlendirmeye yönelik Avrupa Konseyi araçları ile desteklenmiştir. Programda, yerel yönetimlerin katılımcı karar alma süreçlerine dair bir eğitim düzenlenmiştir. Bu uygulamayla, katılımcı yönetim ve yerel demokrasi anlayışını benimseyen bir eğitim platformu sunulmaktadır. Yerel yönetimlerde şeffaflık, eşitlik ve katılımın artması için önemli bir adım olup, katılımcıların yerel düzeydeki karar alma süreçlerine aktif bir şekilde dahil olabilmelerine olanak tanımaktadır. Bu tür projeler, yerel yönetimlerin halkla daha yakın bir ilişki kurmasını ve toplumsal sorunları daha etkili bir şekilde çözmelerini desteklemektedir.

Bu doğrultuda, kent konseylerinin yerel demokrasiyi güçlendirmekle kalmadığı, aynı zamanda yönetişim ilkeleri doğrultusunda daha adil, etkili ve kapsayıcı yönetim modellerinin geliştirilmesine de zemin hazırladığı söylenebilir.

Sonuç

Yerel yönetim anlayışının pratikteki en önemli unsurlarından biri olan kent konseyleri, vatandaşların yerel yönetim süreçlerine aktif katılımını sağlayarak demokratik değerlerin yerelden güçlenmesine katkı sağlamaktadır. Bu yapılar, toplumun farklı kesimlerinin taleplerini ve ihtiyaçlarını yerel yönetim politikalarına entegre ederek, daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir yönetim modeli sunmayı hedeflemektedir. İstanbul Kent Konseyi örneği, bu bağlamda önemli bir inceleme alanı sunmaktadır. İstanbul'un sosyal, ekonomik ve kültürel çeşitliliği göz önünde bulundurulduğunda; kent konseyinin çalışmalarının, farklı toplumsal grupların sesini duyurması ve sorunlarına çözüm önerileri geliştirmesi açısından anlamlı olduğu görülmektedir.

Ancak, kent konseylerinin etkinliklerinin artırılması için bazı yapısal ve işlevsel sorunların çözülmesi gerekmektedir. Özellikle, katılımcılığın yalnızca belirli gruplarla sınırlı kalmaması, toplumun geniş kesimlerini kapsamaya büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, alınan kararların uygulamaya geçirilme oranının artırılması ve yerel yönetimler ile kent konseyleri arasında daha güçlü bir iş birliği sağlanması, bu mekanizmaların etkisini artırabilir. Bunu sağlamak için kent konseylerinin kararlarının tavsiye niteliğinden çıkıp bağlayıcı hale gelmesi için yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Belediye meclisleri, kent konseyi önerilerini dikkate almakla yükümlü kılınabilir. Kent konseyi kararlarının belediye stratejik planlarına dahil edilmesi için resmi protokoller oluşturulabilir. Kent konseyleri özerk bir bütçeye sahip olmalı, böylece projelerini uygulayabilmek için belediyelere tam bağımlı olmamalıdır.

İncelediğimiz faaliyetler, İstanbul Kent Konseyi ve çeşitli paydaşların iş birliğiyle yürütülen katılımcı demokrasi ve yönetim projelerinin güçlü birer örneğidir. Bu projeler, katılımı artırmayı, toplumsal sorunlara duyarlılığı geliştirmeyi ve yerel yönetim süreçlerini daha şeffaf ve kapsayıcı hale getirmeyi amaçlamaktadır. Her biri, farklı sosyal gruplardan, özellikle dezavantajlı kesimlerden, gençler, kadınlar, çocuklar ve yaşlılar gibi çeşitli katılımçıların seslerini duyurmalarına olanak tanımaktadır.

Çalışmada incelenen faaliyetlerin, yerel katılımın artırılmasına yönelik çeşitli yöntemler sunduğu; bu yöntemlerin hem bilgi edinme hem de pratikte katılım fırsatı sağladığı tespit edilmektedir. Bu hem bilgi edinme hem de pratikte katılım fırsatları sağlamaktadır. Örneğin, Yer-Kat Projesi ve Katılımcı Demokrasi Okulu, gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımını artırmayı hedeflerken, İstanbul Çocuklara Soruyor Projesi çocukların görüşlerinin alınmasına olanak tanımaktadır. Faaliyetler, toplumsal çeşitliliği de göz önünde bulundurmakta ve bu çeşitliliği kapsayan bir sosyal diyalog kurmayı amaçlamaktadır. İnsan Kütüphanesi gibi etkinlikler, önyargıları kırmayı ve empati kurmayı teşvik edip, Yaşlı Dostu Kentler Çalıştayı gibi faaliyetler yaşlıların kent yaşamına katılımını artırmayı amaçlamaktadır. Katılımcı demokrasi anlayışı, yerel yönetimlerin ve sivil toplumun birlikte çalışmasını teşvik etmektedir. Katılımcı Demokrasi Okulu gibi projeler, yerel yönetimler ve sivil toplum arasında daha güçlü bir iş birliği ve etkileşim sağlamaya yönelik eğitimler sunmaktadır.

Çeşitli projeler, katılımçılara yerel yönetim, demokrasi ve toplumsal katılım konularında eğitimler sunmaktadır. Bu eğitimler, katılımçıların bilgi düzeyini artırırken, onları karar alma süreçlerine daha aktif bir şekilde katılmaya teşvik etmektedir. Katılım Okulu ve Yer-Kat Projesi gibi projeler, katılımçıların hem teorik bilgi hem de pratik deneyim kazanmalarını sağlamaktadır. Ayrıca her faaliyet, toplumun farklı kesimlerinin seslerini duyurmayı ve onlara

eşit haklar tanımayı amaçlamaktadır. Projelerdeki amaç, yerel demokrasiyi güçlendirerek, toplumsal adaleti ve katılımı sağlamaktır.

Sonuç olarak, kent konseyleri, yerel demokrasinin gelişiminde ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada kritik bir role sahiptir. İstanbul Kent Konseyi örneğinde olduğu gibi, bu yapıların daha kapsayıcı, şeffaf ve katılımcı bir anlayışla yönetilmesi, yerel yönetimlerin etkinliğini artırmakla kalmayıp, toplumsal uzlaşa ve dayanışmayı da güçlendirecektir. Gelecekte, kent konseylerinin daha aktif bir rol oynayabilmesi için yasal düzenlemelerden kaynaklanan eksikliklerin giderilmesi örneğin özerk kuruluş haline getirilerek kendilerine ait bütçelerinin olması ve vatandaş katılımını teşvik eden yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesi gerekmektedir. Böylece, kent konseyleri hem yerel yönetimlerin hem de demokratik bir toplumun temel taşlarından biri haline gelecektir.

Extended Abstract

In recent years, city councils have come to the forefront as an important tool in strengthening the understanding of local governance and participation. There are many studies in the literature showing that city councils contribute to the inclusion of the public in decision-making processes and the development of democracy at the local level. By enabling the public and local governments to cooperate, these councils create a more transparent and participatory management approach in urban planning, infrastructure services and social policy. Batat (2010) and Çelik (2013) state that city councils enable governance processes to become more democratic and inclusive by ensuring active participation of the public in local governments. Moreover, researchers such as Deniz (2013) and Kocaoğlu (2014) emphasize that city councils help develop policies that take into account the needs of different social groups living in the city by supporting core values such as social justice, participation and equality. In addition, through practices such as participatory budgeting, city councils allow the public to have a say in how financial resources are used. There is also evidence in the literature that city councils have positive impacts on social cohesion and local development. Zeren (2017) argues that city councils contribute not only to decision-making processes but also to the acceleration of social metamorphosis in the city by creating social networks that promote social solidarity. Accordingly, the role of city councils in governance contributes significantly to strengthening participation and democracy.

The methods used in this study are literature review and content analysis. In the literature review section, the conceptual basis of the study was established and within this framework, the principles of governance, the importance of participation and local governance, the historical development, establishment and duties of city councils were discussed. In the field research section, the activities carried out by the Istanbul City Council were analyzed through content analysis method, and the contributions of these activities to increasing participation and improving governance were investigated. The research was conducted through the web page of the Istanbul Metropolitan Municipality and the Annual Reports of the Istanbul City Council, and the findings obtained as a result of the examinations were reached. The findings are presented under the following headings. No ethics committee report was required for the publication of this study.

City councils are platforms where civil society organizations, local governments and citizens come together, enabling local governments to communicate more effectively with the public. These structures encourage public participation in urban decision-making processes and strengthen the culture of democracy at the local level. Participatory democracy and governance projects carried out by the Istanbul City Council and various stakeholders aim to strengthen the functioning of local governments with transparency, participation and social responsibility. These projects encourage the active participation of different segments of the public in decision-making processes at the local level and ensure the spread of democratic values throughout society. The understanding of participatory democracy not only provides a theoretical framework, but also gives participants hands-on experience. Activities targeting different groups such as youth, children, women and the elderly create opportunities for these groups to make their voices heard. Activities such as the Participatory Democracy School, Yer-Kat Project, Istanbul is Asking Children Project strengthen participants' knowledge acquisition processes, while at the same time providing them with skills on how to apply this knowledge in practice. Projects take important steps to reinforce cooperation between civil society and local governments. Activities such as the Elderly Friendly Cities Workshop aim to develop solutions that will enable the elderly to be more involved in urban life, while activities such as the Human Library encourage breaking down social prejudices and building empathy between different groups. By collecting the views of participants, these projects not only identify existing problems, but also contribute to governance processes by proposing solutions. By increasing the interaction of local governments and civil society, each project enables the building of a more sustainable, equitable and democratic city structure. Such projects see social participation not only as a goal but also as an engine of social change. In conclusion, the participatory democracy and governance approach of the Istanbul City Council enables local governments to establish a closer relationship with the public and contributes to making Istanbul a more livable city by developing a participatory approach that is sensitive to social problems.

In conclusion, city councils play an important role in enhancing governance and participation at the local level. By encouraging the active participation of the public in decision-making processes, these structures strengthen communication between local governments and citizens. City councils allow different social groups to make their voices heard and bring all stakeholders together, ensuring wider participation in democratic decision-making processes. In this way, a fairer and more transparent governance model is created by taking into account the views and needs of the public in finding solutions to local problems. The functioning of city councils contributes to increasing the awareness of participation in society and achieving sustainable development goals.

Etik Beyanı	: Çalışmanın tüm hazırlık aşamalarında etik kurallara uyulduğu yazar tarafından beyan edilir. Aksi bir durumun tespiti hâlinde, Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi herhangi bir sorumluluk kabul etmez ve tüm sorumluluk yazara aittir.
Etik Onayı	: Çalışmada katılımcılardan anket, görüşme, gözlem ya da deney yoluyla birincil veri veya kişisel veri içeren herhangi bir içerik kullanılmamıştır. Bu nedenle etik kurul onayı gerekmemektedir.
Çıkar Çatışması	: Herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.
Yazar Katkısı	: Çalışma tek yazar tarafından hazırlanmıştır. Tüm katkı (%100) Yeliz Karadeniz'e aittir.
Finansman	: Yoktur.
Teşekkür	: Yoktur.
Yapay Zekâ Kullanımı	: Yapay zekâ destekli herhangi bir araç kullanılmamıştır.
Ethical Approval	: The author declares that all stages of the study were conducted in accordance with ethical research principles. In the event of any misconduct, Artvin Çoruh University Journal of International Social Sciences assumes no responsibility and all responsibility lies with the author.
Ethical Approval	: The study did not involve the collection of primary data or any content containing personal data through surveys, interviews, observations, or experiments with participants. Therefore, ethical approval was not required.
Conflict of Interest	: No conflict of interest exists.
Author Contributions	: This is a single-author study. All contributions (100%) belong to Yeliz Karadeniz.
Funding	: None.
Acknowledgements	: None.
AI Use Statement	: No artificial intelligence tools were used in the preparation of this study.

Kaynakça

- Akman, Ç. (2018). Kent konseylerini yeniden düşünmek: kent konseyleri birliği'ne üye olan kent konseyleri üzerinden bir değerlendirme. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(3), 740-764. <https://doi.org/10.30798/makuiibf.415858>
- Arlı, A. (2010). Habitat II tartışmaları ve İstanbul'da toplumsal dönüşüm. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, (16), 367-388.
- Ateş, H. ve Buyruk, G. (2018). Bir iyi yönetim ilkesi olarak katılımcılık ve Türk kamu yönetiminde katılımcılığın konumu. *Ombudsman Akademik*, (1), 81-98. <https://doi.org/10.32002/ombudsmanakademik.494014>
- Aydın, A. H. (2013). *Kamu yönetimine giriş: temel konular yeni yaklaşımlar*. Seçkin Yayıncılık.
- Batat, A. (2010). *Türkiye yerel gündem 21 uygulamalarının kent konseylerine dönüşüm sürecinin analizi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Bozkurt, Ö., Turgay E. ve Sezen, S. (2008). *Kamu yönetimi sözlüğü*. Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayını.
- Bulut, T. (2013). *Şeffaf katılımcı ve etkin kent yönetimi için kent konseyleri*. Ekin Kitabevi.
- Cesur, A. (2018). Yönetişim perspektifinden kent konseylerinin kent yönetimindeki rolü ve işlevselliği. *Journal of International Social Research*, 11(55), 809-816. [10.17719/jisr.20185537251](https://doi.org/10.17719/jisr.20185537251).
- Çelik, A. (2013). Kent yönetimi bağlamında kent konseyinin işlevleri üzerine bir değerlendirme, *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 14 (2), 215-229.
- Çetinkaya, Ö. ve Korlu, R. (2012). Yerel demokrasinin sağlanmasında katılımcılık süreci ve kent konseylerinin rolü. *Maliye Dergisi*, (163), 95-117.
- Çevikbaş, R. (2012). AB'ye uyum sürecinde Türk kamu yönetiminin dönüşümü. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 33-60.
- Çiçek, A. C. (2011). Neoliberalizmin YKY anlayışını meşrulaştırma aracı olarak "yönetişim" ve Türkiye kamu yönetimi üzerine yansımaları. Koçak, Y. (Ed.) *Kamu Yönetimi: Yönetim-Siyaset Ekseninde Yeniden Yapılanma içinde*. SFS Grup Yayınevi.
- Deniz, T. (2013). Kentleşme, yerel gündem 21 ve kent konseyleri, *International Periodical For The Languages, Literature And History of Turkish or Turkic*, 8(12), 391-402.
- Doğan, K. C. (2016). Postmodern kamu yönetimi, yerel yönetimler ve katılım: yerel yönetim odaklı bir yaklaşım. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 73-99. <https://doi.org/10.17336/igusbd.14844>
- Erdoğan, O. (2018). Yerel yönetimlerde katılımcı mekanizmalar ve Trabzon büyükşehir belediyesi örneği, *Bitlis Eren Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Akademik İzdüşüm Dergisi*, 4(2), 295-310.

- Göçoğlu, V. ve Gündüz, O. (2020). Kamu yönetimi reformlarını yeni kamu işletmeciliği bağlamında okumak, *Ekonomi İşletme Siyaseti ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 6(1), 1-16.
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi, *Gündem-Haberler*. <https://ibb.istanbul/gundem/haberler> adresinden 10.11.2024 tarihinde alınmıştır.
- İstanbul Kent Konseyi. *Çalışma Grupları*. <https://istanbulkentkonseyi.org.tr/calisma-gruplari/> adresinden 24.11.2024 tarihinde alınmıştır.
- İstanbul Kent Konseyi. <https://istanbulkentkonseyi.org.tr/kent-konseyi-nedir/> adresinden 24.11.2024 tarihinde alınmıştır.
- İstanbul Kent Konseyi. *Kurumsal*. <https://istanbulkentkonseyi.org.tr/kurumsal/> adresinden 24.11.2024 tarihinde alınmıştır.
- İstanbul Kent Konseyi. *Meclisler*. <https://istanbulkentkonseyi.org.tr/ana-sayfa/meclisler/> adresinden 24.11.2024 tarihinde alınmıştır.
- İstanbul Kent Konseyi. *Projeler*. <https://istanbulkentkonseyi.org.tr/katilim-kafe-2/> adresinden 24.11.2024 tarihinde alınmıştır.
- Kalaycı, S. ve Akin, A. (2021). Sosyal Hizmetlerin Yerelleşmesine Kent Konseylerinin Katkıları. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 32(1), 189-210. <https://doi.org/10.33417/tsh.750180>
- Kaypak, Ş. (2012). Yerel yönetimlerde katılımcı/müzakereci demokrasi sürecinde sivil toplum kuruluşlarının önemi. *International Journal Of Management Economics And Business*, 8(17), 171-196.
- Kocaoğlu, M. (2014). Katılımcı demokrasi algılaması ve kent konseyleri: Kırşehir kent konseyi örneği, *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 1-15.
- Magnaghi, A. (2005). *The Urban Village, A Charter for Democracy and Local Self-Sustainable Development*, Zed Books.
- Ökmen, M. & Parlak, B. (2013). *Kuram ve uygulamada yerel yönetimler: kavramlar, yaklaşımlar, yapılar ve mevzuat*. Orion Kitabevi.
- Şahangil, S. (2019). Postmodern kamu yönetimi çerçevesinde yönetsel katılım: yerel hizmet sunumunda katılım olgusu, *Journal of International Social Research*, 12(66), 1146-1157.
- Yılmaz, V. & Telsaç, C. (2021). Yerel yönetimler ve katılım. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(40), 235-254.
- Zeren, H. E. (2017). *Kent konseyleri, dünyadaki görünümü ve Türkiye analizi*. Ekin Kitabevi.